

Løftet pegfinger fra vismændene til regeringens kickstart-plan

Kickstarten har for ensidigt fokus på byggesektoren, mener AC.

Den nye vismandsrapport er som sædvanlig interessant læsning. Udover den fast tilbagevendende konjunkturvurdering analyseres denne gang ulighedsdagsordenen, herunder skat som omfordelingsinstrument.

A. Konjunkturvurderingen:

Det går sløvt, men det er ikke nødvendigt at iværksætte kickstart netop nu

Konjunkturudsigterne for dansk økonomi er bedrøvelige. Vismændene må, siden sidste skøn i forårsrapporten, nu nedjustere forventningerne til væksten i Danmark i perioden 2011-13 med 2 pct.point, og der er ikke udsigt til et egentlig opsving i de nærmere år. BNP skønnes nu at vokse med ca. 1¼ pct. pr. år i perioden 2011-13. I basisscenariet forventes stigende ledighed og stort set uændret beskæftigelse. Negativ udvikling i udlandet kan dog betyde, at dette basisscenarie er for optimistisk; vismændene opererer således også med et scenarie, hvor en mere negativ udvikling i verdensøkonomien vil reducere beskæftigelsen i Danmark med 100.000 personer.

Vismændene forholder sig til regeringens plan om en kickstart af økonomien i 2012 via en finanspolitisk lempelse. Det konkluderes, at kickstarten kan forsvares, men at det er afgørende, at der efterfølgende rent faktisk sker en reduktion af investeringsniveauet i forhold til det, der ellers var planlagt. Desuden anbefaler vismændene, at en fremrykning af offentlige investeringer bør ske ud fra en tværgående, flerårig og dækkende investeringsplan, som bør indarbejdes i den kommende 2020-plan. Endelig påpeger vismændene, at det måske var mere hensigtsmæssigt at gemme det finanspolitiske krudt til 2014, når efterlønsperioden forkortes. Det skyldes, at tilbagetrækningsreformen vil øge arbejdstyrken ekstraordinært fra 2014 med risiko for stigende ledigheden, hvis ikke efterspørgslen øges tilsvarende.

AC er bekymret for, at regeringens kickstart er for ensidig, da der hovedsageligt prioriteres at stimulere offentligt byggeri. AC ser gerne, at en andel af de afsatte 10 mia. kr. i 2012 bruges på vækstinitiativer, som har fokus på at understøtte andre dele af økonomien. Fx foreslår AC, at der indføres skatte kreditter til små og nystartede virksomheder for udgifter til forskning og udvikling.

AC påpeger desuden, at des mere markant man stimulerer byggesektoren nu, des større bliver den opbremsning, der skal finde sted på et senere tidspunkt. Det kan blive vanskeligt at få omdirigeret arbejdskraft til andre sektorer så hurtigt. En så massiv fremrykning af investeringer i offentligt byggeri må desuden tage hensyn til regionale forskelle i risici for flaskehalser og overophedningsproblemer.

B. Indkomstfordeling og skat:

Vi er tæt på den skattesats, der giver størst mulige provenu til det offentlige

Uligheden i det danske samfund er i dag på samme niveau som for 10 og 25 år siden (målt i forhold til disponibel indkomst). Selvom uligheden reelt ikke er steget siden starten af 1980'erne, har den dog svinget en del i den mellemliggende periode. Det skyldes, at indkomstfordelingen påvirkes af konjunktursituationen. Uligheden øges i økonomiske opgangstider og reduceres igen under lavkonjunkturer, da kapitalindkomsten og lejeværdi er relativt skævt fordelt.

Mulighederne for at opnå større omfordeling via skat på arbejdsindkomst er nær udtømte. Vismændenes analyse viser, at en forøget beskatning af de højtlønnede risikerer at reducere de samlede skatteindtægter. Det gælder, når vismændene simulerer en skatteforhøjelse for gruppen af personer med de 10 pct. højeste arbejdsindkomster – dvs. fra omkring 480.000 kr. og op. Tilsvarende resultater opnås, hvis der i stedet ses på de 5 pct. højeste indkomster eller de 1 pct. højeste indkomster. Eksisterende skattesatser for højtlønnede er således tæt på at give størst muligt provenu, og eventuel indførelse af nye halv- og helmillionær skatte vil ikke være en fordel for statskassen - tværtimod.

Vismændenes analyse er særlig interessant set i forhold til regeringsgrundlagets ambitiøse målsætninger om udvidelse af arbejdsudbuddet. Der er grænser for, hvor meget arbejdsudbuddet kan øges via centrale aftaler. Det må suppleres med reformer, der har fokus på de personlige incitamenter. AC noterer sig i den forbindelse, at de stærke adfærdsreaktioner, der fremprovokeres ved selv mindre justeringer i toppen af skattesystemet, bliver en af nøglerne, når den kommende skattereform skal sikre et øget arbejdsudbud.

Kontakt:

For en kommentar på DØR-rapporten:

Erik Jylling, formand for AC og medlem af Det Økonomiske Råd
Tlf. 5128 3945, ej@ac.dk

For yderligere oplysninger om DØR-rapportens indhold:

Rasmus Conradsen, chefkonsulent, AC
Tlf. 2249 5867, rc@ac.dk

AKADEMIKERNES
CENTRALORGANISATION

T +45 3369 4040
F +45 3393 8540

E ac@ac.dk
W www.ac.dk

